

РЕШЕНИЕ

№ 24890

гр. София, 19.06.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 52 състав, в
публично заседание на 10.06.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Силвия Димитрова

при участието на секретаря Албена Илиева, като разгледа дело номер **4584** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. АПК, вр. чл.40 от Закона достъп до обществена информация /ЗДОИ/.

Образувано е на основание постъпила жалба от СНЦ „Гласът на бащите“, [населено място], депозирана чрез К. Д., упълномощен с приложено пълномощно, срещу Решение №РД-12-10/31.03.2026 г. на Председателя на държавна агенция за закрила на детето. Решението се оспорва изцяло с твърдения, че актът е нищожен, алтернативно - за изцяло незаконосъобразен поради съществени нарушения на процедурата, противоречие с материалния закон и целта на закона. Според оспорващия решението съдържа разпореждане, което излиза извън рамките на правомощията на всеки административен орган - определяне на тримесечен срок за изпълнение, който е осемкратно по-дълъг от посочения в императивната норма на чл.28, ал.1 ЗДОИ, при което представлява акт на пълна липса на компетентност по отношение на срока и опорочава решението до степен на нищожност в неговата цялост. В отхвърлителната му част оспорващият счита решението за незаконосъобразно поради съществено нарушение на административнопроизводствените правила и противоречие с материалноправните разпоредби на ЗДОИ. За неправилен и нелогичен счита изводът на ответника, че исканата информация по посочените точки „има характер на търсена правна консултация“ и липсва годеен предмет по смисъла на чл. 2, ал. 1 от ЗДОИ. Изложено е, че търсената информация за правилата, по които ДАЗД упражнява властническите си правомощия, не е „правна консултация“, а искане за достъп до конкретни документи и факти относно административната практика на органа. Твърди, че с въпроси 1, 2, 6, 7, 8 и 10 са се опитали да си съставят мнение за работата на държавната администрация и да преценят дали се спазва законодателството. Относно информацията по т. 10,

касаеща наличието на наказвани служители за нарушения при образуване на производства, е посочено, че е пряко свързана с контролната дейност на органа и отчетността на администрацията. Твърди, че лишаването на сдружението от възможността да се запознае с тези данни пречатства съставянето на мнение за законосъобразността и ефективността на работата на ДАЗД. По тези съображения, подробно мотивирани и поддържани в съдебно заседание, доразвити в представени писмени бележки, се иска решението да бъде отменено и преписката върната на административния орган със задължителни указания за предоставяне на исканата информация.

Ответникът – Председателя на Държавна агенция за закрила на детето, лично и чрез пълномощника си гл. юрисконсулт И. И., в представен писмен отговор оспорва жалбата с доводи за нейната неоснователност. Изложено е, че административният орган е разполагал с необходимата му материална компетентност да издаде оспорения акт. Счита същия за правилен, с твърдението, че търсената от сдружението информация е извън предмета на ЗДОИ по аргумент от правилото на чл.2 от същия закон. Твърди, че определеният срок не противоречи на закона, тъй като в същия е определена долна граница, но не и горна. По тези съображения се иска жалбата да бъде отхвърлена.

По делото са събрани писмени доказателства. Приложено е заверено копие от образуваната административна преписка.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, във връзка с доводите и твърденията на страните, приема за установено следното:

Административното производство е образувано по постъпило на 23.03.2026 г. в Държавната агенция за закрила на детето при Министерския съвет по електронен път Заявление за достъп до обществена информация, заведено в деловодната система на агенцията с вх. №ЗДОИ-8/23.03.2026 г., от заявителя на информацията Сдружение с нестопанска цел „Гласът на бащите“, [населено място]. Със същото заявителят е поискал достъп до информация от държавната агенция по десет въпроса, подробно описани в обстоятелствената част на заявлението както следва:

1. Какви са правните основания ДАЗД да разглежда и да образува производства по анонимни сигнали? Моля да ни бъде предоставена информация за нормативни, административни или индивидуални актове, регламентиращи това.
2. Задължена ли е ДАЗД да спазва разпоредбите на АПК? Ако ДА - моля да ни уведомите как се процедира за прилагането на чл. 30 АПК - по презумпция и в конкретния случай, описан в контекста на искането.
3. Колко анонимни сигнала са получени в ДАЗД в годините 2020-2025 и по колко от тях е образувано административно производство?
4. Колко от тези анонимни сигнали са завършили с проверка, реално показвала нарушения?
5. Как е процедира ДАЗД, ако са установени случаи по т. 4? Моля за статистически данни - колко пъти е изпратено по компетентност съответното нарушение и на кои институции.
6. Колко вида анонимност съществуват при обработката на сигнали от ДАЗД? Примерно - абсолютна анонимност (без да се знае нищо за подателя на сигнала), Защитена анонимност (знае се подателят, но ДАЗД защитава данните му) и/или анонимност от „наш човек“ (определени лица знаят от кого е сигналът), друго? Моля да ни предоставите нормативната база за това.
7. Има ли нормативен, административен или индивидуален акт, който задължава ДАЗД да изпраща по компетентност на прокуратурата сигнали, в които се съдържат информация и данни за потенциално престъпление?
8. Как е уреден нормативно този процес, посочен в т. 6? Моля да ни предоставите съответният документ.
9. За колко случая в годините 2020 - 2025 ДАЗД е сигнализирала прокуратурата?

10. В случай на злоупотреба на служител и образуване на производство без основание, какви санкции търпи злоупотребилият със служебното си положение служител и как са регламентирани тези санкции? Моля да ни съобщите дали има наказвани служители за това.

В заявлението е посочена предпочитаната форма за получаване на исканата информация, а именно: По електронен път, чрез Системата за сигурно електронно връчване, или чрез електронна поща - [електронна поща], като всички искани документи да бъдат предоставени в електронна форма.

Заявлението е разгледано от Председателя на ДАЗД, който се е произнесъл с оспореното в настоящото производство решение. Със същото е разрешил пълен достъп до наличната в Държавната агенция за закрила на детето при Министерския съвет на Република България обществена информация по точки 3, 4, 5 и 9 от Заявлението, като е определил тримесечен срок за предоставяне на информацията, считано от момента на влизане в сила на решението. По точки 1, 2, 6, 7, 8 и 10 от Заявлението не е разрешен достъп до исканата информация поради липса на годин предмет. В мотивите е посочено, че тази информация има характер на търсена правна консултация и не спада в кръга на предмета по Закона за достъп до обществена информация по аргумент от противното на чл.2, ал.1 от ЗДОИ.

Решението е издадено на 31.03.2026 г., а жалбата е изпратена чрез ССЕС на 14.04.2026 г.

При така установената фактическа обстановка съдът прави следните правни изводи:

Съдът намира за недопустима жалбата в частта, в която се твърди нищожност на оспореното решение досежно определения тримесечен срок за предоставяне на информацията по точки 3, 4, 5 и 9 от Заявлението. Това е така, тъй като за оспорващия не е налице правен интерес от оспорването в тази му част, доколкото решението е благоприятно за него. В разпоредбата на чл.34, ал.1 ЗДОИ са посочени реквизитите на решението по чл.28, ал.2 ЗДОИ, които задължително следва да са посочени в него. Съгласно т.2 от същата разпоредба същото следва да съдържа срокът, в който е осигурен достъп до исканата обществена информация. Именно в изпълнение на това си задължение ответникът е определил в процесното решение тримесечен срок за предоставяне на информацията, достъпът до която е разрешен, считано от датата на влизане в сила на решението. Така определения срок не е в противоречие със срока по чл.28, ал.1 ЗДОИ, доколкото последният е относим към срока, в който ответникът е длъжен да се произнесе по подаденото заявление. Срокът по чл.34, ал.1, т.2 ЗДОИ е срокът, в течение на който е осигурен достъп до исканата обществена информация – т. е., тя е на разположение на заявителя. Разпоредбата не предвижда минимален или максимален срок за това, при което в правомощията на задължения субект е да го определи. Колкото същият е по-дълъг, толкова повече време информацията, достъпът до която е разрешен, ще е на разположение на заявителя. Предвид това и доколкото така определения срок не означава, че ответникът ще предостави информацията след изтичането му, съдът приема, че като е определил тримесечен срок по чл.34, ал.1, т.2 ЗДОИ, за жалбоподателя не е налице правен интерес да го оспорва, тъй като за него не е налице правен интерес да иска по-кратък срок. По тези съображения жалбата като недопустима в тази и част следва да бъде оставена без разглеждане, а производството по делото прекратено на основание чл.159, т.4 АПК.

Жалбата е процесуално ДОПУСТИМА, в частта, в която се оспорва решението, с което не е предоставен достъп до поисканата информация по точки 1, 2, 6, 7, 8 и 10 от Заявлението, като подадена в срок, от надлежна страна, адресат на неблагоприятен за нея индивидуален административен акт по смисъла на чл.28, ал.2 ЗДОИ, подлежащ на съдебен контрол по реда на чл.145 и сл. АПК, вр. чл. 40 ЗДОИ. Доколкото оспореното решение е издадено на 31.03.2026 г., а жалбата е изпратена чрез ССЕС на 14.04.2026 г. следва извод, че е спазен срока по чл.149,

ал.1 АПК.

Разгледана по същество, настоящият съдебен състав счита, че жалбата е и ОСНОВАТЕЛНА.

Съгласно изричната разпоредба на чл.168, ал.1 АПК съдът не се ограничава само с обсъждане на основанията, посочени от оспорващия, а е длъжен, въз основа на представените от страните доказателства, да провери законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл.146 АПК, като съгласно ал.2 на същия член съдът обявява нищожността на акта, дори да липсва искане за това.

Процесният административен акт е издаден от компетентен орган – Председателя на ДАЗД, който е задължен субект по смисъла на чл.3, ал.1 ЗДОИ.

При издаване на решението е спазена законовата форма, съгласно чл.34 ЗДОИ, вр. чл.59 АПК.

В хода на административното производство не се установи да са допуснати нарушения на административнопроизводствените правила, които да бъдат определени като съществени и съответно да обосноват отмяната на акта само на това основание – ответникът се е произнесъл по отправено заявление, регистрирано по надлежния ред, в сроковете и по реда, предвидени в ЗДОИ. Спорния по делото въпрос е свързан с правилното приложение на закона относно това, дали информацията, достъпът до която е отказан, е обществена информация или има характер на търсена правна консултация, както е приел ответникът.

За да е налице задължение за предоставяне определена информация тя трябва да е обществена по смисъла на чл.2, ал.1 ЗДОИ, т.е. свързана с обществения живот в Република България и даваща възможност на гражданите да си съставят собствено мнение за задължените по закона субекти. Съдебната практика конкретизира понятието "обществена информация" като сведение или знание за някого или нещо, свързано с обществения живот в страната, респективно да дава възможност на гражданите да си съставят собствено мнение за дейността на задължения субект по чл.3, ал.1 от ЗДОИ. Тази информация може да се съдържа в документи или други материални носители, създавани, получавани или съхранявани от задължените по ЗДОИ субекти.

Текстът на чл.9, ал.1 от ЗДОИ гласи, че обществената информация, създавана и съхранявана от органите и техните администрации, е официална и служебна. Според чл.10 официална е информацията, която се съдържа в актовете на държавните органи и на органите на местното самоуправление при осъществяване на техните правомощия, а чл.11 определя като служебна информацията, която се събира, създава и съхранява във връзка с официалната информация, както и по повод дейността на органите и на техните администрации.

Достъпът до официална обществена информация се осигурява чрез обнародването ѝ, а достъпът до служебна обществена информация се предоставя по реда на този закон, като законът предвижда ограничение. Съгласно чл.37, ал.1, т.1 ЗДОИ основание за отказ от предоставяне на достъп до обществена информация е налице когато исканата информация е класифицирана информация или друга защитена тайна в случаите, предвидени със закон, както и в случаите по чл.13, ал.2 – по т.1 ако информацията е свързана с оперативната подготовка на актовете на органите и няма самостоятелно значение и по т.2 ако съдържа мнения и позиции във връзка с настоящи или предстоящи преговори, водени от органа или от негово име, както и сведения, свързани с тях и е подготвена от администрациите на съответните органи. Освен това в посочената разпоредба на чл.37, ал.1 ЗДОИ въвежда ограничение за предоставяне на достъп до обществена информация в случаите по т.2, когато достъпът засяга интересите на трето лице и няма негово изрично писмено съгласие за предоставяне на исканата обществена информация, освен в случаите на надделяващ обществен интерес; и т.3 - исканата обществена информация е предоставена на заявителя през предходните 6 месеца.

От мотивите на оспореното решение е видно, че административният орган е приел, че

информацията по т. 1, 2, 6, 7, 8 и 10 от Заявлението не е обществена такава, а има характер на търсена правна консултация. Съдът намира тези изводи на ответника за неправилни. Вярно е, че в поставените по т. 1, 2, 6, 7, 8 от заявлението въпроси заявителят е поискал да разбере на какво правно основание се образуват и развиват производства по постъпили в ДАЗД анонимни сигнали и изпращането им по компетентност на прокуратурата, но доколкото е посочено, че се иска достъп до издадени в тази връзка нормативни, административни или индивидуални актове, регламентиращи това, следва извод, че заявителят е поискал да разбере има ли издадени от ответника актове в тази насока. Следователно поискан е достъп до официална обществена информация по смисъла на чл.10 от ЗДОИ, съдържаща се в актове на органа при осъществяване на неговите правомощия. Достъпът до тази информация е уреден в чл.12 ЗДОИ. Съгласно тази разпоредба достъпът до официална информация, която се съдържа в нормативни актове, се осигурява чрез обнародването им. Ал.2 предвижда, че достъпът до друга официална информация в случаите, когато това е предвидено със закон или по решение на органа, който я е създал, се осигурява чрез обнародване. Според ал.3 достъпът до официална информация извън случаите по ал. 1 и 2 е свободен и се осъществява по реда на този закон. Съгласно ал.4 при искане на достъп до официална информация, която е обнародвана, съответният орган е длъжен да посочи изданието, в което тя е обнародвана, броя и датата на издаване.

Предвид изложеното съдът приема, че информацията, достъпът до която е поискан и отказан по тези точки от заявлението е обществена такава по смисъла на чл.2 ЗДОИ, с характер на официална обществена информация по смисъла на чл.10 ЗДОИ, при което за ответника е възникнало задължение да я предостави, спазвайки разпоредбата на чл.12 ЗДОИ. Предвид това отказът се явява незаконосъобразен и следва да бъде отменен.

Съдът намира, че е обществена и информацията по т.10 от заявлението, доколкото от същата сдружението може да си направи извод за работата на задължения субект във връзка с контролните му функции по отношение на служителите и като цяло за дейността му. Следователно и достъпът до тази информация подлежи на предоставяне. Като е приел противното, ответникът е издал незаконосъобразен акт, който и в тази му част следва да бъде отменен.

В хипотезата на чл.173, ал.2 АПК преписката следва да бъде изпратена на ответника за ново произнасяне по по т. 1, 2, 6, 7, 8 и 10 от Заявлението. При новото произнасяне задълженият субект следва да съобрази, че информацията, която е поискана по тези точки, е обществена такава и достъп до нея следва да бъде разрешен. В тази връзка следва да извърши проверка какви актове са издадени във връзка с поставените въпроси, как е организирана работата му по анонимни сигнали, изпращат ли се такива на прокуратурата и на какво основание, издържа ли се контрол на работата на служителите по такива сигнали, има ли констатирани нарушения и как се процедира по тях. С оглед резултатите от проверката, следва да издаде решение, в което да предостави достъп до поисканата от сдружението информация, ако има създадена такава, съобразно правилата на ЗДОИ, касателно вида на обществената информация.

Водим от гореизложеното и на основание чл.173, ал.2 АПК Административен съд – София-град, Второ отделение, 52 състав

Р Е Ш И :

ОСТАВЯ БЕЗ РАЗГЛЕЖДАНЕ жалбата на Сдружение с нестопанска цел „Гласът на бащите“, [населено място] в частта, в която е оспорено Решение №РД-12-10/31.03.2026 г. на Председателя на държавна агенция за закрила на детето относно определения

тримесечен срок за предоставяне на информацията по т.3, 4, 5 и 6 от подаденото от него Заявление за достъп до обществена информация вх. №ЗДОИ-8/23.03.2026 г.

ПРЕКРАТЯВА производството по адм. д. №4584/2026 г. по описа на АССГ в тази му част. В тази част решението, с характер на определение, подлежи на обжалване пред ВАС в 7-дневен срок от уведомяване на страните.

ОТМЕНЯ Решение №РД-12-10/31.03.2026 г. на Председателя на държавна агенция за закрила на детето **в частта**, в която не е разрешено предоставяне на информация по точки 1, 2, 6, 7, 8 и 10 от Заявление за достъп до обществена информация вх. №ЗДОИ-8/23.03.2026 г., подадено от Сдружение с нестопанска цел „Гласът на бащите“, [населено място].

ИЗПРАЩА преписката на Председателя на държавна агенция за закрила на детето за ново произнасяне по точки 1, 2, 6, 7, 8 и 10 от Заявление за достъп до обществена информация вх. №ЗДОИ-8/23.03.2026 г., подадено от Сдружение с нестопанска цел „Гласът на бащите“, [населено място] в законоустановения 14-дневен срок от получаване на решението, съобразно дадените в мотивите на настоящето решение указания по тълкуването и прилагането на закона.

Решението е окончателно и не подлежи на касационно обжалване на основание чл.40, ал.3 ЗДОИ.

СЪДИЯ: